

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Woord en wetsteen: beschouwingen over schrijven op het snijvlak van kunst en wetenschap

Rasker, M.N.A.

Citation

Rasker, M. N. A. (2022, October 18). *Woord en wetsteen: beschouwingen over schrijven op het snijvlak van kunst en wetenschap*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3484291>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3484291>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

14.

wormGaT

Nu snap ik hoe het kwam dat ik al schrijvend een paar maanden geleden op de typekamer van drukkerij Tijl in Utrecht belandde, met de sneue biologe en haar paardenhoeven, en met de man-met-snor die mij een tekst van grootvader onder de neus schoof: WOORD .

Al jaren midden-boven op het prikbord.

Ik had toen juist een lamentatie afgerond, **MISGREEP**, over het feit dat we (welke “we” trouwens?) nooit werkelijk kunnen zien of doorgronden hoe een geschreven werk tot stand komt:

... waarin aan mij zichtbaar wordt Wat De Schrijver Doet; waarin het zoeken en dwalen, de wijnvlekken op de kladversies, het krassen van de pen en het kotsje van de kat onder de schrijversstoel onderdeel mag zijn van wat de tekst uiteindelijk geworden is.

Het belang voor mij, op dat moment, was daarin gelegen dat ik trachtte grip te krijgen op concepten als “materialiteit” en “performativiteit” in het schrijfproces; de taaie paradox dat schrijven primair een onzichtbare artistieke inspanning behelst én dat feitelijk alleen de uitkomst, de “schone kopij”, *betekenisvol* gedeeld kan worden—niet de weg ernaartoe.

In die mijmeringen bleef mijn oog hangen op de afbeelding van WOORD . op het prikbord; de typemachineletter “o” die (niet in deze afbeelding, in de vertelling wel) door de kracht van de aanslag een wormgat wordt, waardoorheen ik me kan verbeelden de *ruimtetijd* te betreden achter de tekst. Ja, wie weet

kan ik me zelfs verbeelden door dat gaatje heen méé te kunnen
lezen met de ogen van de schrijver achter zijn Olympia aan
het bureau...
Zou het waar zijn?

En dus diende de zin zich aan: ‘Begin jaren tachtig kon een
typekamer nog doorrookt zijn—’

Fictie Verbeelding bouwt een wereld, geen betoog. De kracht
van fictie de verbeelding is dat ze een argument kan *mijnen* dat
geen betoog uit zichzelf had opgebracht. ⁴⁵

Zou het waar zijn?

⁴⁵ | Fictie van Latijns ww *fingere*:
vormgeven, maken, vervaardigen;
ook uitbeelden. Tevens: zich
inbeelden, verzinnen; huichelen,
veinzen (Lat-NL). →

